

kwamen overal voor hem op, maar zij konden maar weinig voor hem doen. De Poolsche dichter Zborowski, die later kunsthandelaar is geworden, ging met de schilderijen onder den arm van huis tot huis en bood ze zelfs eens voor de café's van Montparnasse aan. De sommen, die hij er voor kreeg waren belachelijk klein. Zij hielpen hem altijd slechts door de somberste uren heen en Zborowski en zijn vrouw, Modigliani en zijn vriendin leefden een winter lang uitsluitend van boonen. Na den oorlog scheen het langzamerhand beter te worden. Zborowski zond den schilder, die bloed opgaf, naar Nice. Daar woonde hij in de Rue de France in een hotel, waar meisjes van de straat logeerden en woonden. Daar hij geheel en al zonder middelen was, poseerden zij gratis voor hem, wat eens bijna tot een ernstig conflict met een der vrienden van de meisjes had geleid, die er op aandrong, geld te ontvangen, omdat zijn vriendin den schilder op deze wijze van dienst was geweest.

In zijn mooie boek over Utrillo beschrijft Carco, die vele jaren te midden van deze schilders heeft geleefd, een ontmoeting tusschen Utrillo en Modigliani. Zij kenden elkaar door hun werken en door de verwante reputatie. Utrillo was juist met de hulp van een omgekochten bewaker uit een inrichting gevlucht en genoot van zijn vrijheid in de café's van Montparnasse. In een kroegje in de Rue de la Grande-Chaumière ontmoette hij Modigliani, die bij Zborowski woonde en in dit kroegje nu en dan kwam eten. Modigliani sleepte hem onmiddellijk geestdriftig mee naar den Pool in de Rue Joseph Bara, Utrillo schilderde twee groote doeken, Zborowski betaalde ze, de beide schilders begonnen onverwijld, het geld te verdrinken, zij hadden in dronken toestand des morgens den inval, de kleine zaal van het kroegje met schilderstukken te versieren, zij begonnen tot verbazing van de clientèle en tot ontsteltenis van de eigenares een schilderwedstrijd, dronken in vroolijke stemming wijn bij liters, grepen elkaar bij den arm, begonnen rumoer te maken en gingen, door een groep nieuwsgierige menschen joelend vergezeld, een groote drinkronde maken door hun wijk. „Utrillo is de grootste schilder, die bestaat!” riep Modigliani, „want hij kan drinken.” En Utrillo antwoordde terstond: „Nee, Modigliani neemt de eerste plaats in.” Zij kwamen tenslotte in de Closerie des Lilas, waar men weigerde, hen te bedienen, zij grepen de likeurflesschen, die op het buffet stonden en dronken ze leeg, er ontstond een ophoop, leegloopers mengden zich onder de bezoekers van het café, twee politiemannen kwamen toesnellen, Modigliani kende de buurt uitstekend en maakte zich haastig uit de voeten, ook Utrillo wilde er tusschenuit knijpen, strompelde over den Boulevard Saint-Michel, zonder op de tramrails te letten en botste tegen het hek van de spoorlijn, die naar Sceaux leidt, zoodat zijn hoofd bloedde.

In den winter van 1920 werkte hij zooals steeds in een onverwarmd atelier. Dan nam hij het nog vochtige doek onder den arm, ging naar Zbo-